

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Hotărâre nr. _____

din _____

Chișinău

pentru aprobarea

Metodologiei-cadru de finanțare a Centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public

În temeiul art. 13 alin. (8) din Legea nr. 215/2016 cu privire la tineret (Monitorul Oficial nr. 315-328 din 23-09-2016, art. 688), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Metodologia-cadru de finanțare a Centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public.
2. Se recomandă autorităților administrației publice locale fondatoare să asigure planificarea eficientă a mijloacelor financiare destinate Centrelor de tineret, înființate în unitățile administrativ-teritoriale, în corespundere cu prevederile Metodologiei-cadru nominalizată.
3. Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret va acorda suportul metodologic și de consultanță necesar autorităților administrației publice locale, inclusiv administrației unității teritoriale autonome Găgăuzia (Gagauz-Yeri), în vederea aplicării prevederilor prezentei Metodologii-cadru.
4. Monitorizarea executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.

Prim-ministru

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Dan PERCIUN

Ministrul finanțelor

Victoria BELOUS

Metodologia-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Metodologia-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public (în continuare – *Metodologie*) reglementează modalitatea prin care autoritățile administrației publice locale fondatoare planifică, alocă și utilizează mijloacele financiare pentru activitatea centrelor de tineret, precum și modul de aplicare a Metodologiei în procesul bugetar.

2. Metodologia este reprezentată printr-o formulă unică, care are specificul său de aplicare la formarea bugetelor pentru finanțarea centrelor de tineret și are drept scop creșterea calității serviciilor prestate și dezvoltarea lucrului cu tinerii, atragerea cadrelor calificate, îmbunătățirea și extinderea infrastructurii acestora.

3. Mijloacele financiare destinate finanțării centrelor de tineret se planifică anual în bugetul fondatorului, prin corelare cu planul de activitate, obiectivele și indicatorii de performanță a centrului de tineret.

4. Fondatorul, după caz, poate alocă mijloace financiare suplimentare necesare pentru realizarea programelor de tineret, precum și pentru dezvoltarea și extinderea infrastructurii Centrelor.

5. Programele realizate de centrele de tineret pot fi finanțate de la bugetul public național, precum și din alte surse permise de lege, în baza unor programe de stat, conform condițiilor stabilite de autoritatea finanțatoare.

6. Elaborarea bugetelor centrelor de tineret se efectuează în baza particularităților privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor de buget anuale, conform prevederilor recomandate de Ministerul Finanțelor în circularele bugetare anuale, în urma consultărilor cu factorii interesați.

7. Volumul alocațiilor se aprobă de către fondator, în limita mijloacelor financiare disponibile, conform criteriilor stabilite în prezenta Metodologie.

8. Mecanismul de finanțare a centrelor este reglementat de cadrul normativ în vigoare și se bazează pe următoarele criterii:

8.1. optimizarea alocațiilor financiare prin *crearea unui cadru unic, sistemic și sustenabil*, cu o *abordare complexă și uniformizată*, privind modul de elaborare a bugetelor centrelor, dar și modul de utilizare a resurselor financiare alocate de către autorități pentru realizarea acestora;

8.2. acoperirea cheltuielilor necesare pentru desfășurarea activității Centrelor de tineret, stabilite în baza de performanță, care să producă economii prin utilizarea corectă a cadrului normativ existent;

8.3. asigurarea concordanței între tipul și limitele de cheltuieli specifice lucrului cu tinerii, planificate pentru activitatea centrelor de tineret, conform cadrului normativ în vigoare. optimizează utilizarea resurselor disponibile ale autorităților locale pentru activitatea de tineret și vor contribui la o mai bună planificare și creșterea eficienței și calității serviciilor oferite tinerilor, fără a impune costuri suplimentare semnificative.

8.4. standarde clare și uniforme de planificare, monitorizare și raportare a bugetelor alocate de către autorități pentru finanțarea centrelor de tineret, asigurând o eficiență sporită în implementarea programelor de calitate pentru tineret.

9. Cheltuielile alocate pentru finanțarea centrelor de tineret, se aprobă anual de către fondator, în funcție de mijloacele financiare disponibile și includ următoarele categorii:

9.1. cheltuieli operaționale;

9.2. cheltuieli de realizare a programelor și activităților planificate;

9.3. cheltuieli de dezvoltare.

10. Centrele de tineret realizează programe de tineret de sine stătător, fie în cooperare cu alte instituții, organizații, structuri și entități de drept public sau de drept privat, parteneri de dezvoltare.

11. În sensul prezentei Metodologii noțiunile utilizate se definesc după cum urmează:

propunere de buget - estimare de resurse și cheltuieli pentru finanțarea activității centrelor de tineret prezentate autorității publice fondatoare într-un format stabil;

tip și limite de cheltuieli - diversitatea și limitele admisibile ale cheltuielilor eligibile planificate și utilizate în realizarea activității de tineret;

cheltuieli eligibile - tipul de cheltuieli admisibile pentru desfășurarea activității de tineret finanțate din banul public;

indicatori de performanță - indicatori cu ajutorul cărora se evaluează progresul în realizarea obiectivelor stabilite pentru realizarea programelor/activității de tineret;

performanță - rezultat al activității centrelor de tineret ca urmare a implementării programelor/serviciilor pentru tineri, exprimat ca volum de servicii prestate sau ca eficiență a utilizării resurselor bugetare, cu impact asupra tinerilor;

program pentru tineri - intervenție planificată și instituționalizată, realizată de centrele de tineret, specializate în lucrul cu tinerii.

II. MODALITATEA DE CALCUL A CHELTUIELILOR

12. Volumul alocațiilor bugetare pentru centrele de tineret se stabilesc în baza propunerilor de buget și se divizează corespunzător categoriilor prevăzute la pct. 9, în baza limitelor de cheltuieli aprobate de autoritatea bugetară, pentru programele respective, calculate prin aplicarea formulelor corespunzătoare.

13. Formula de calcul a bugetului centrelor de tineret se determină după cum urmează:

$$(1) Ch = Co + CiP + Cd,$$

unde:

Ch - bugetul centrului de tineret;

Co - cheltuieli operaționale;

CiP - cheltuieli de implementare a programelor;

Cd - cheltuieli de dezvoltare;

14. Cheltuielile operaționale (Co) sunt finanțate din resursele bugetului local și se calculează prin aplicarea formulei:

$$(2) Co = Cp + Cî + Ct,$$

unde:

Cp - cheltuieli de personal;

Cî - cheltuieli de întreținere;

Ct - cheltuieli pentru transport

15. Cheltuielile de personal (Cp) includ cheltuielile pentru retribuirea muncii personalului angajat permanent în centrele de tineret, în corespundere cu categoriile funcțiilor de conducere, de specialitate și auxiliare, reglementate prin *Legea 270/2018 cu modificările ulterioare privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar*, conform statelor de personal aprobate de către fondator.

15.1. Stabilirea cheltuielilor pentru personalului încadrat în bază de contract individual de muncă, se calculează după cum urmează:

15.1.1 salariul de funcție;

15.1.2. sporuri de compensare și suplimente la salariu;

15.1.3. premii și ajutorul material anual;

15.1.4. contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii achitate de angajator.

15.2. Alocațiile bugetare pentru cheltuielile de personal se calculează prin aplicarea formulei:

$$(3) C_p = C_r + C_{as}$$

unde:

C_r - cheltuieli pentru retribuirea muncii;

C_{as} - cheltuieli pentru achitarea contribuțiilor de asigurare socială de stat obligatorii.

15.2.1. Indemnizațiile pentru incapacitatea temporară de muncă se stabilesc în conformitate cu cadrul normativ privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații și asigurări sociale, achitate din mijloacele financiare ale angajatorului, în temeiul certificatului medical.

15.2.2. Cheltuielile pentru retribuirea muncii (C_r) se calculează prin aplicarea formulei:

$$(4) C_r = S_{mp} \times N_p + M_s,$$

unde:

S_{mp} – salariul mediu anual pentru un post de muncă (funcție);

N_p – numărul posturilor (funcțiilor) conform statelor de personal aprobate;

M_s – majorări salariale prevăzute în cadrul legislativ și normativ.

15.2.2.1. Calculul mediu anual pentru un post de muncă (C_{mp}) se determină prin raportarea cheltuielilor efective pentru salarizare la numărul mediu de posturi, realizate conform raportului anual anterior anului de planificare.

15.2.2. Numărul de posturi (N_p) se estimează la nivelul anului curent și poate fi ajustat, micșorat sau majorat, în funcție de volumul activităților planificate și modificarea statelor de personal, aprobate de fondator.

15.3. Cheltuielile de întreținere (C_i) includ cheltuielile aferente procesului de activitate și administrare a centrului, conform următoarelor categorii:

15.3.1. servicii comunale (energie electrică/termică, gaze, apă și canalizare, salubritate, servicii de telecomunicații și de poștă, servicii de cleaning etc.);

15.3.2. rechizite de birou, materiale și obiecte de uz gospodăresc;

15.3.3. lucrări de informatică și calcul;

15.3.4. reparații curente;

15.3.5. deplasări în interes de serviciu;

15.3.6. alte cheltuieli aferente procesului de activitate și administrare a instituției.

Cheltuielile de întreținere a Centrului de tineret se calculează prin aplicarea formulei:

$$(5) C_i = \sum C_c \times IPC$$

unde:

ΣCc – suma cheltuielilor de consum efective conform raportului financiar anual anterior anului în curs;

IPC – indicele prețurilor de consum, prognozate de Ministerul Dezvoltării Economiei și Digitalizării incluse în Circulară bugetară.

Pentru cheltuielile de întreținere noi, care nu s-au regăsit în cheltuielile anilor precedenți, costul se stabilește conform prețurilor de achiziționare a anului în derulare cu aplicarea IPC pentru anul de prognoză. Dacă cheltuielile de întreținere țin nemijlocit de implementarea anumitor programe, atunci acestea se includ în costul programelor/ activităților centrului.

15.4. Cheltuielile pentru transport (Ct) includ costul pentru combustibilul necesar pentru realizarea serviciului mobil de tineret în afara centrului, în cadrul subdiviziunilor structurale sau în alte unități administrativ-teritoriale, rambursarea cheltuielilor de transport pentru deplasări de serviciu, participări la evenimente naționale, internaționale, activități de profesionalizare, cheltuieli pentru întreținerea (reparația) mijloacelor de transport, procurarea anvelopelor, revizia tehnică și asigurarea obligatorie anuală, taxe rutiere.

16. Alocațiile pentru implementarea programelor și activităților pentru tineri CiP)
sunt

finanțate din mijloacele bugetelor locale, mijloace din granturi și sponsorizări, de la bugetul public național (după caz) în baza programelor de stat, și includ următoarele tipuri de cheltuieli:

16.1. *de promovare și comunicare a activității pentru tineret* (campanii de informare, sensibilizare și promovare a programelor și activității de tineret, realizarea și distribuirea materialelor audio-video, publicarea materialelor promoționale în format fizic și online, etc.);

16.2 *de organizare a evenimentelor publice/programelor* (instruiri tematice non-formale, ateliere, seminare, mese rotunde, forumuri, conferințe, programe de mentorat și consiliere, activități culturale, sportive sau de recreere, tabere/ școli de vară, activități extra-curriculare pentru elevi, etc.);

16.3. *pentru acordarea granturilor mici pentru inițiativele tinerilor* (organizare, dezvoltare/ implementare a activităților în afara centrului (serviciul outreach), amenajarea spațiilor prietenoase și sigure pentru tineri, dezvoltarea spațiilor non-formale de animare și petrecere a timpului liber în parteneriat cu instituțiile de învățământ, biblioteci, ONG-uri. centre comunitare active, alți parteneri etc.).

16.2. Alocațiile bugetare pentru implementarea programelor și activităților de tineret se calculează prin aplicarea formulei:

$$(6) \text{ CiP} = \text{Sp} + \text{Ne} * \text{Ce} + \text{G}$$

unde:

Sp - costul serviciilor promoționale;

Ne - număr evenimente;

Ce - cost eveniment (logistică și infrastructură, echipament, materiale și resurse educaționale etc.);

G - suma identificată pentru granturi mici.

16.3. Cheltuielile pentru organizarea activității de tineret (Ce) se calculează prin aplicarea formulei:

$$(7) \text{ Ce} = \text{Ca} + \text{Np} \times (\text{A} + \text{C} + \text{T} + \text{R}) + \text{Se} + \text{Rt}$$

unde:

Ca - cheltuieli arendă (închiriere) spațiu;

Np - număr participanți evenimente;

A - cheltuieli pentru alimentare;

C - cheltuieli pentru cazare;

T - cheltuieli de transport pentru participanți;

R - cheltuieli rechizite pentru participanți și pentru eveniment;

Se - cost servicii expert invitat;

Rt - remunerarea angajaților temporari pentru organizarea evenimentelor, implementarea programelor (coordonatori de proiect, formatori, facilitatori, consilieri, experți, moderatori, etc.).

16.3.1. În procesul de stabilire a costurilor pe evenimente, unele cheltuieli, care figurează în formulă *pot fi omise și/sau se includ după necesitate*. Costurile pentru fiecare eveniment din cadrul programului planificat se calculează separat și apoi se stabilește *costul programului per total*.

16.3.2. La planificarea cheltuielilor din contul alocațiilor bugetare pentru organizarea și desfășurarea activităților cu tinerii se vor respecta prevederile cadrului normativ privind finanțarea activității de tineret în vigoare, luându-se în considerare:

Tipurile de evenimente care se planifică a fi organizate;

Numărul participanților la evenimente;

Periodicitatea organizării evenimentelor;

Durata evenimentului, care poate implica cheltuieli de cazare și alimentare;

Organizarea evenimentului, care necesită cheltuieli de chirie spații, de deplasare;

Numărul persoanelor/organizațiilor care pot fi contractate pentru prestarea serviciilor pentru desfășurarea evenimentelor, implementarea programelor/proiectelor.

16.4 Costuri servicii expertiză/ consultanță (Se), contractate pentru elaborarea studiilor, politicilor, metodologiilor, efectuarea cercetărilor, moderarea și facilitarea diverselor activități de tineret, se calculează prin aplicarea formulei:

$$(8) \text{ Sec} = \text{Rz} * \text{Nz} * \text{Cas}$$

unde:

Rz - rata pe zi a expertului;

Nz - număr de zile necesare pentru efectuarea lucrărilor;

Cas - cheltuieli pentru achitarea contribuțiilor de asigurare socială de stat obligatorii.

16.4.1 Cheltuielile pentru remunerarea angajaților temporari (Rt) includ sumele pentru achitarea onorariului și contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, sunt achitate de către angajator. Salarizarea angajaților centrului nu face parte din cheltuielile programelor/serviciilor.

17. Cheltuielile de dezvoltare (Cd) includ cheltuieli pentru îmbunătățirea stării materiale a infrastructurii centrelor, dezvoltarea și extinderea acestora și anume procurarea/ achiziționarea de echipament tehnic / IT performant, a mobilierului pentru spațiile interne și pentru activități în aer liber, contractarea de servicii/lucrări de instalare / lucrări de amenajare interioară și exterioară, configurare rețele, etc.

18. Cheltuielile care nu pot fi finanțate din bani publici și nu se includ în calcule:

18.1. achiziția de echipamente de mână a doua (acestea pot fi primite doar cu titlul gratuit);

18.2. alcool, tutun, etc.;

18.3. cheltuieli de leasing;

- 18.4. cheltuieli de natura investițiilor (active imobilizate);
- 18.5. cheltuieli efectuate sau angajate de solicitant anterior semnării contractului de finanțare;
- 18.6. amenzi, penalități, cheltuieli de judecată;
- 18.7. cheltuieli de contractare a creditelor, dobânda și alte comisioane aferente creditelor;
- 18.8. cheltuieli retroactive, efectuate în altă perioadă decât cea pentru care s-a aprobat bugetul.

19. **Formularea propunerii de buget la partea de cheltuieli** se face conform cerințelor expuse în Circulara bugetară pentru elaborarea bugetului anual, emisă de Ministerul Finanțelor și ajustată de direcțiile finanțe ale consiliilor locale . Prognoza costurilor, calculate conform formulelor prezentate mai sus, sunt incluse în formulare prestabilite în circulară, cu repartizarea lor pe linii dedicate, conform clasificăției bugetare.

III. FINANȚAREA ACTIVITĂȚII OPERAȚIONALE A CENTRELOR DE TINERET

20. Finanțarea activității operaționale se atribuie la codul clasificăției bugetare P3 00394 „Întreținerea Centrelor de tineret”, se aprobă anual, în cadrul ciclului bugetar, în condițiile circularei bugetare emise de Ministerul Finanțelor și autoritatea publică locală.

21. Centrele asigură elaborarea și prezentarea către fondator a propunerii de buget, necesare pentru desfășurarea activității centrelor, inclusiv a subdiviziunilor teritoriale, fiind respectat principiul de abordare participativă, prin stabilirea scopurilor, obiectivelor și performanțelor, în corespundere cu tipul de programe/servicii realizate de centre.

22. Centrele, de asemenea, pot desfășura acțiuni de atragere a fondurilor suplimentare pentru asigurarea calitativă și eficientă a programelor/serviciilor prestate.

22. Propunerea de buget se face conform formularelor - tip aprobate de Ministerul Finanțelor, cu completarea obligatorie a informației nefinanciare solicitată la elaborarea bugetului anual și pe termen mediu. Acestea se ajustează anual și fac parte din formularele anexe la Circulara bugetară anuală. Includerea scopului, obiectivelor, acțiunilor și indicatorilor de performanță, precum și a informației nefinanciare, care vor măsura utilizarea banului public planificat, este obligatorie.

23. Informația financiară se completează pentru șase ani și anume bugetul executat pentru ultimii doi ani, bugetul aprobat pentru anul curent și prognoza pentru următorii trei ani.

24. Bugetele pentru dezvoltarea și menținerea centrelor de tineret se vor aproba anual în funcție necesitățile funcționale ale centrului de tineret, de unitățile de personal aprobate de fondator, mijloacele disponibile și se vor implementa conform bugetului aprobat.

25. Propunerile de buget, precum și deciziile autorităților privind finanțarea centrelor de tineret, vor fi influențate de nivelul de executare a indicatorilor de performanță realizați în anul precedent anului de planificare.

IV. FINANȚAREA PROGRAMELOR REALIZATE DE CENTRELE DE TINERET

26. Programele centrelor de tineret sunt dezvoltate în corespundere cu misiunea și atribuțiile de bază stabilite în Regulamentul de activitate al Centrului de tineret, aprobat de către fondator în acest sens, precum și cu alte acte normative relevante, elaborate de organul central de specialitate, responsabil de politica statului în domeniul tineretului.

27. Programele centrelor de tineret pot fi finanțate inclusiv și de alte entități de drept public sau de drept privat și donatori, în baza acordurilor de parteneriat, în corespundere cu cadrul normativ în vigoare.

28. Centrele de tineret realizează programe în corespundere cu portofoliului tip de servicii/ programe pentru prevăzut la pct.15 din Hotărârea Guvernului nr. 951/2023, precum și programe noi dezvoltate în conformitate cu necesitățile tinerilor din zona administrată.

29. Numărul și tipul de programe /servicii prestate de centrele de tineret finanțate din bugetele locale sunt stabilite de către fondator în funcție de capacitatea instituțională a centrelor, numărul statelor de personal, precum și mijloacele financiare de care dispun, inclusiv și din alte surse neinterzise de lege

30. Deciziile privind alocarea mijloacelor financiare vor fi axate pe analiza indicatorilor de performanță, precum și în funcție de prioritățile stabilite de către centre pentru realizarea programelor, cu indicarea impactului așteptat asupra tinerilor.

31. Sursele financiare aprobate de autorități pentru finanțarea programelor pentru tineri, se calculează per program și se vor planifica la codurile respective ale clasificăției bugetare ale activităților (P3) după cum urmează:

00239 „*Dezvoltarea și promovarea activității de tineret*”, în cazul activităților ce țin de procesele de elaborare, coordonare, monitorizare și evaluare a politicilor publice;

00461 „*Consolidarea structurilor reprezentative ale tinerilor*”, în cazul creării, consolidării și dezvoltării capacităților consiliilor tinerilor, consiliilor elevilor, grupurilor de inițiativă;

00462 „*Program de granturi pentru inițiativele tinerilor*”, în cazul acordării grupurilor de inițiativă ale tinerilor, organizațiilor non-profit, a suportului financiar nerambursabil, condiționat pentru implementarea inițiativelor și/sau măsurilor centrate pe subiecte de importanță actuală pentru tineri și sectorul de tineret;

00463 „*Prestarea serviciilor pentru tineret*”, în cazul implementării programelor/serviciilor specializate de către specialiștii în lucrul cu tinerii din cadrul centrelor de tineret, în scopul integrării sociale și profesionale a acestora.

32. Propunerea de buget per program va include informația prezentată în cererea model prevăzută la Anexa nr.1. Costurile per program se vor calcula conform formulelor prezentate la pct.16, conform clasificăției bugetare prevăzută la Anexa nr. 2.

33. Programele centrelor de tineret pot fi finanțate, inclusiv, prin intermediul programelor guvernamentale. Modalitatea de planificare, utilizare, implementare, monitorizare, raportare, se stabilește în programele de stat.

V. EXECUTAREA ȘI MONITORIZAREA BUGETELOR APROBATE CENTRELOR DE TINERET

34. Mijloacele financiare alocate centrelor de tineret sunt alocate și utilizate în mod eficient, în concordanță cu domeniile prioritare de intervenție și direcțiile de activitate ale Centrului, în baza analizei situației tinerilor din zona administrată.

35. Pentru justificarea cheltuielilor alocate, conducătorii centrelor de tineret vor promova și aplica un management performant, realizarea eficientă a serviciilor și a programelor pentru tineret, în corespundere cu domeniile ce se înscriu în aria de activitate a Centrului.

36. Pe parcursul anului executarea bugetelor este monitorizată, iar centrele de tineret raportează periodic autorităților locale cu privire la utilizarea fondurilor și progresul în atingerea obiectivelor și indicatorilor stabiliți.

37. În procesul de monitorizare a activității centrelor de tineret fondatorul sau entitatea în gestiunea căreia se află centrul poate solicita documente confirmative care demonstrează realizarea activităților și a cheltuielilor efectuate de către centrele de tineret.

38. Raportul de activitate a centrelor de tineret, obligatoriu, va conține lista indicatorilor de performanță, cu valorile planificate și cele realizate, care vor fi utilizate la argumentarea solicitărilor de fonduri și aprobarea bugetelor ulterioare pentru centrele de tineret.

39. Centrul ține evidența contabilă și prezintă rapoarte statistice, conform prevederile legale și normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, stabilite pentru instituțiile bugetare care utilizează banul public.

40. Raportarea finală se realizează conform normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar, în termenele stabilite, și va cuprinde obligatoriu justificarea cheltuielilor alocate din bugetul fondatorului, cât și contribuția din alte surse de finanțare (după caz).

41. Activitatea centrelor de tineret este supusă controlului financiar și auditului extern, în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare.

VIII. DISPOZIȚII SPECIALE

42. Mijloacele bugetare pentru finanțarea centrelor de tineret sunt alocate și utilizate în mod eficient, în concordanță cu principiile bunei guvernante. Volumul alocațiilor bugetare se aduc la cunoștința managementului centrelor prin decizia fondatorului, sau a entității în gestiunea căreia se află centrul de tineret

43. La solicitarea centrului de tineret, fondatorul, după caz, poate aloca suplimentar mijloace financiare necesare pentru realizarea programelor pentru tineri sau pentru necesitățile de dezvoltare ale centrului de tineret, identificate ca urmare a evaluării externe a instituției, realizată de fondator, în baza criteriilor stabilite în Metodologia de evaluare a centrelor de tineret.

44. Mijloacele financiare alocate centrelor de tineret se gestionează cu respectarea principiilor de transparență, performanță, eficiență și eficacitate, legalitate și echitate, etică și integritate.

Anexa nr. 1
la Metodologia-cadru de
finanțare a centrelor de tineret

CERERE MODEL DE FINANȚARE PER PROGRAM pentru anul _____

Către (<i>denumirea autorității publice fondatoare</i>)					
De la: (centrul de tineret)					
Denumirea programului/ serviciului					
Program/serviciu					
I. Informație generală					
Scop					
Obiective (<i>general și specifice</i>)					
Activități planificate per serviciu/ program					
Resurse și echipamente /inclusiv personalul și materialele necesare					
Buget estimativ per an (cheltuieli și costuri estimative)					
II. Indicatori de performanță					
Tip indicator	Cod	Denumirea	Unitatea de măsură	Curent	Estimat
De rezultat					
De produs					
De eficiență					

BUGETUL PENTRU FINANȚARE CONFORM CLASIFICAȚIEI BUGETARE
(se completează doar cheltuielile eligibile)

Denumirea	P3	Eco (k6)	Estimat, lei
ACTIVITATEA (P3 conform clasificăției bugetare, p.13 din Metodologie)		X	X
Cheltuieli, total		X	
Bunuri și servicii		220000	
Energie electrică		222110	
Gaze		222120	
Servicii informaționale		222210	
Servicii de telecomunicații		222220	
Servicii de locațiune		222300	
Servicii de transport		222400	
Servicii de reparații curente		222500	
Formarea profesională		222600	
Deplasări de serviciu		222700	
Deplasări de serviciu în interiorul țării		222710	
Deplasări de serviciu peste hotare		222720	
Alte servicii		222900	
Servicii editoriale		222910	
Servicii de protocol		222920	
Servicii bancare		222970	
Servicii poștale		222980	
Servicii neatribuite altor alineate		222999	
Alte cheltuieli		280000	
Alte cheltuieli în baza de contracte cu persoane fizice		281600	
Alte cheltuieli		281900	
Mijloace fixe		310000	
Procurarea mașinilor și utilajelor		314110	
Procurarea uneltelor și sculelor		316110	
Procurarea activelor nemateriale		317110	
Stocuri și materiale circulante		330000	
Procurarea combustibilului, carburanților și lubrifianților		331110	
Procurarea pieselor de schimb		332110	
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizite de birou		336110	
Procurarea altor materiale		339110	

NOTĂ de FUNDAMENTARE

la proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului pentru aprobarea Metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public (în continuare- *proiect*) este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării (în continuare - MEC).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

În conformitate cu prevederile Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.887/2023, acțiunea 466, Ministerul Educației și Cercetării a inițiat procesul de elaborare a proiectului Hotărârii Guvernului pentru aprobarea Metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public.

Elaborarea actului normativ este condiționată de prevederile Legii nr.215/2016 cu privire la tineret, ca urmare a ajustărilor cadrului normativ primar efectuate prin Legea nr.249/2023 pentru modificarea Legii nr.215/2016 cu privire la tineret, unde legea dispune la art.13 alin.(8) că, centrele de tineret cu statut de instituție de drept public vor fi finanțate în corespundere cu criteriile stabilite în Metodologia-cadru de finanțare a centrelor de tineret, aprobată de Guvern.

Subsecvent, elaborarea proiectului este în asentimentul documentelor de politici din domeniul tineretului. Astfel, necesitatea elaborării proiectului rezultă din *Acțiunea nr.1.1.1.1. Revizuirea și aprobarea cadrului normativ și regulator privind organizarea și funcționarea centrelor de tineret, stabilită pentru realizarea Obiectivului specific 1.1. Creșterea până în anul 2026 a numărului de programe calitative și incluzive dedicate tinerilor, realizate prin intermediul centrelor de tineret de către lucrători de tineret cu competențe validate*, trasat în Planul de acțiuni pentru realizarea obiectivelor Programului privind implementarea Strategiei de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030” pentru anii 2023-2026, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.168/2023.

Strategia de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030” este cel de-al patrulea ciclu de document de politici publice și cel mai recent instrument de decizie care abordează problemele existente în domeniul tineretului și își bazează intervențiile pe necesitățile reale ale tinerilor precum și de dezvoltare a sectorului de tineret. Documentul de politici pune accent pe *consolidarea instituțională și capacitatea resurselor umane* ce activează în domeniu ca repere de realizare a programelor de tineret, iar autoritățile, instituțiile care au capacitatea de a realiza politici și programe centrate pe necesitățile tinerilor, reprezintă cheia sustenabilității sectorului.

În contextul celor expuse accentuăm că, Legea nr.215/2016 recunoaște și definește *centrul de tineret* ca instituție de drept public sau de drept privat, al cărei scop principal este realizarea unui complex de servicii și programe adresate tuturor categoriilor de tineri, având misiunea de a le asigura informarea, orientarea, consilierea, educarea și petrecerea timpului liber, contribuind la pregătirea integrării lor sociale și profesionale.

Centrul de tineret activează în baza unui Regulament-cadru aprobat de Guvern (art.13 alin. (4)), iar prevederile art.13 alin. (8) din Legea nr.215/2016 ce dispun că finanțarea centrelor de tineret vor fi finanțate în corespundere cu criteriile stabilite în Metodologia-cadru aprobată de Guvern *constituie temeiul legal* al elaborării proiectului dat. Totodată, art.13 alin.(9) din legea precitată dispune că programele realizate de centrele de tineret pot fi finanțate inclusiv de la bugetul public național, precum și din alte surse neinterzise de lege, în baza unor programe de stat.

Astfel, în scopul asigurării cadrului normativ secundar pentru punerea în aplicare a prevederilor art.13, alin. (4) din Legea nr.215/2016 a fost adoptată *Hotărârea Guvernului nr.951/2023 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de activitate al Centrului de Tineret* care reglementează organizarea activității, finanțarea și patrimoniul instituției, precum și tipurile de servicii/programe pentru tineri specifice activității centrelor de tineret. Potrivit prevederilor pct.54-57 din Regulamentului-cadru, activitatea Centrelor de tineret se finanțează din alocații acordate de la bugetele locale, inclusiv din donații, sponsorizări, precum și din surse financiare externe și alte mijloace bănești, intrate legal în gestiunea Centrului, iar volumul alocațiilor se aprobă în conformitate cu criteriile stabilite în Metodologia-cadru de finanțare, elaborată de organul central de specialitate responsabil de domeniul tineretului.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative.

În Republica Moldova centrele de tineret joacă un rol esențial în dezvoltarea și susținerea tinerilor prin oferirea de programe și servicii diverse, menite să răspundă nevoilor și intereselor acestora. Centrele de tineret, create și dezvoltate în cadrul *Programului național de dezvoltare a centrelor de tineret*, în baza acordurilor de parteneriat între Ministerul Educației și Cercetării și autoritățile publice locale, *reprezintă platforme importante pentru aplicarea politicilor publice naționale și locale în domeniul tineret*, precum și pentru implicarea tinerilor în activități educative, culturale, sociale și de voluntariat la nivel de comunitate.

La momentul actual Rețeaua națională a centrelor de tineret reprezintă o infrastructură de instituții de lucru cu tinerii cu o acoperire teritorială de aproximativ 78,13% la nivelul UAT de nivelul II, cu un contingent pe peste 100 angajați, menite să răspundă nevoilor și intereselor tinerilor, în mod special, din comunitățile rurale. Numărul acestora a crescut de la 41 instituții în anul 2020 până la 67 instituții în anul 2024, dintre care 13 centre au fost fondate de autoritățile locale de nivelul I.

La ora actuală finanțarea celor 25 de centre de tineret raionale/municipale, inclusiv 42 locale (*salarizarea personalului, întreținerea centrelor de tineret, realizarea programelor și serviciilor pentru tineri*) se efectuează din bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul întâi și al doilea, în limita alocațiilor bugetare aprobate anual de către fondatori.

Cu toate acestea, chiar dacă fondatorii centrelor de tineret sunt autoritățile publice locale, până în prezent nu există un *act normativ specific* care să reglementeze un mecanism viabil de finanțare, cu alocarea de resurse financiare de care dispun pentru activitatea instituțiilor pe care le au în gestiune. Lipsa unui cadru metodologic clar pentru finanțarea centrelor de tineret a dus la o variabilitate semnificativă în ceea ce privește funcționalitatea acestor instituții, precum și standardele și calitatea programelor oferite, creând astfel *inechități și limitând impactul potențial al acestor centre asupra tinerilor*.

Subsidiar, potrivit competențelor sale, stipulate la art.4 din Legea nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, legea dispune că, APL asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local ce țin inclusiv de dezvoltarea și promovarea în teritoriu a politicilor de tineret, precum și modul de desfășurare a acestora. În calitate de fondatori ai centrelor de tineret, autoritățile locale asigură furnizarea serviciilor publice de interes local, dar nu și calitatea acestora.

Acest fapt se datorează reglementării foarte restrânse ale cadrului normativ existent în ceea ce privește sectorul de tineret, precum și competențele delegate pe care le au autoritățile publice locale în acest sens, ceea ce creează condiții pentru a admite *interpretări echivoce* care influențează deciziile autorităților locale privind finanțarea activității de tineret, precum și existența funcției în lista domeniilor proprii de activitate. Totodată, subdiviziunile din cadrul aparatului de specialitate ale administrației executive ale autorităților locale (educație, cultură), responsabile de domeniul tineret, nu asigură spectrul de servicii pentru tineri, potrivit specificului și nevoilor locale ale acestora, cu respectarea prevederilor legale și în limita mijloacelor financiare de care dispun.

Chiar dacă, în condițiile în care Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală stipulează expres competența AAPL de a decide în privința politicilor de tineret la nivel local, inclusiv în politicile sectoriale, unde ar trebui să dezvolte o dimensiune privind tineretul, conform studiilor efectuate, se *atestă lipsa unui interes sporit din partea autorităților locale pentru sectorul de tineret*. Totodată menționăm că, competențele administrației publice locale în domeniul tineretului, de asemenea, sunt reglementate inclusiv la art.12 alin.(2) din Legea nr.215/2016 cu privire la tineret, într-o forma mai clară, conform principiilor politicilor de tineret. Respectiv, prin sintagma „*organizează și desfășoară activități de tineret*”, stipulată la art.43 alin.(1) lit. s) din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, la fel se subînțelege care sunt măsurile de bază în exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor APL pentru promovarea în teritoriu a politicilor de tineret, precum și coordonarea și implementarea lor.

Suplimentar, este de menționat că, în procesul de evaluare ex-post de impact asupra Legii nr.215/2016 cu privire la tineret, efectuat de către Comisia parlamentară pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media s-a constatat că, legea-cadru în domeniul tineretului este o oportunitate foarte bună de a investi și studia potențialului tinerilor într-un mediu dinamic și provocator, cadru care trebuie să fie susținut de acțiuni realizabile și programe guvernamentale la nivel național și regional.

APL, în acest sens, au avut libertatea de a adapta programele și politicile naționale la condițiile locale, însă lipsa resurselor umane cu pregătire corespunzătoare, alocațiile insuficiente pentru sectorul de tineret, precum și interesul scăzut al autorităților locale, au afectat negativ modul de implementare a acestora.

În contextul celor expuse supra subliniem că, în ultima perioada Guvernul, pentru a efectua intervenții complexe în sectorul de tineret în suportul autorităților locale, a dezvoltat și lansat mai multe proiecte/ programe care să contribuie la eficientizarea planificării bugetelor locale, dezvoltarea unor platforme de participare și implicate a tinerilor în diverse procese comunitare, precum și *crearea și dezvoltarea unei infrastructuri de spații sigure și prietenoase pentru tineri la nivel local, cum sunt centrele*

de tineret, inclusiv suport financiar pentru inițiativele locale ale tinerilor, care să contribuie la aplicarea politicilor guvernamentale privind dezvoltarea multilaterală a tinerilor, în special a celor dezavantajați.

Potrivit rezultatelor Studiului *Evaluarea cheltuielilor alocate sectorului de tineret în cadrul bugetelor autorităților publice locale de nivelul II*, realizat de Consiliul Național al Tineretului din Moldova în anul 2022 în cadrul *Fondului comun pentru dezvoltarea Centrelor de tineret și consolidarea participării și implicării civice a tinerilor din Republicii Moldova al Ministerului Educației și Cercetării, Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare și Fondului Națiunilor Unite pentru Populație*, bugetul alocat pentru centrele de tineret este foarte redus.

Raportul a studiat structura și modul de administrare a cheltuielilor publice, axându-se, în special, pe analiza tendințelor de alocare a resurselor bugetare pe domeniul de tineret și modul de valorificare a acestora de către autoritățile locale de nivelul II, sub aspectul clasificăției funcționale care a indicat că, cheltuielile aferente domeniului tineret constituie cca 4.1% din totalul bugetelor locale de nivelul II pe subprogramele "Cultură, sport, tineret, culte și odihnă", comparativ fiind în creștere cu anul 2021 cu cca un procent.

Datele prezentate de autoritățile locale constată că, în anul 2022 doar nouă unități teritorial - administrative de nivelul II au cheltuit peste media națională per tânăr (50,48 lei), cu 3 raioane mai puțin comparativ cu anul 2021, iar 8 raioane au reușit să planifice și să execute bugete de tineret mai mari de un milion de lei. Totodată, unsprezece raioane din țară au avut un buget alocat sectorului de tineret în sumă mai mică de 100 mii lei, iar bugetul total al acestora luat împreună ar constitui doar 382,8 mii lei, sau o medie raională de cca 39 mii lei fiecare.

Aceste decalaje pot fi explicate prin componența neuniformă a statelor de personal ale centrelor de tineret în diferite raioane, dar și de capacitatea scăzută de a planifica acțiunile și bugetul conform necesităților stabilite în documentele de politici în domeniul tineretului, precum și de faptul că unele autorități locale au decis retragerea sau reducerea resurselor planificate pentru activitățile centrelor de tineret, fapt ce a afectat calitatea programelor/ serviciilor, capacitatea funcțională, inclusiv fluctuația personalului din cadrul centrelor de tineret.

Suplimentar, menționăm că, conform studiilor efectuate, lipsa interesului din partea autorităților locale pentru sectorul de tineret, considerat unul mai puțin prioritar, permite ca din contul acestuia autoritățile publice să facă economii și reduceri de buget în cazul în care încasările la bugetul autorităților sunt mai mici decât cele planificate. De exemplu, unele autorități locale și-au îmbunătățit calitatea înregistrării cheltuielilor pe domeniul de tineret, fiind incluse cheltuieli care nu erau în mod necesar legate de domeniul de tineret.

În urma analizei liniilor de cheltuieli au fost identificate astfel de erori, atunci când autoritatea locală raportează la subprogramul tineret activități cu codul 00319 *Proiecte de Investiții Publice*, cum ar fi reparații capitale a centrelor, întreținerea centrelor care au denumire de centru de tineret, în realitate aceste spații având alte destinații decât cele în domeniu tineretului, cheltuielile, însă, fiind raportate la activitatea 00394: *Întreținerea centrelor de tineret*, care constituie aproximativ 64% din alocațiile autorităților locale pentru sectorul de tineret.

Totodată, lipsa unui act normativ specific care să reglementeze un cadru metodologic unitar pentru realizarea procedurii de planificare a mijloacelor financiare necesare activității centrelor de tineret, în corespundere cu domeniul de activitate, influențează decizia autorităților locale în plan de alocare și valorificare a mijloacelor destinate activității de tineret, creând, astfel, situații confuze, discrepanțe și inechități, limitând impactul potențial al acestor instituții asupra tinerilor din mediul rural.

Prin urmare, acest fapt determină necesară situația de a iniția propuneri de dezvoltare a cadrului normativ prin care să se pună baza unui mecanism viabil de finanțare cu alocarea corectă de resurse financiare de care dispun autoritățile locale pentru instituțiile de lucru cu tinerii, și utilizarea eficientă a acestora pentru îndeplinirea competențelor și atribuțiilor ce le revin, având la bază temeiul legal.

Prezenta Metodologie-cadru este elaborată în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014 și are scopul de a stabili principii unice de calculare a bugetelor. Procedura de acordare a finanțării este reglementată de:

- a) Legea nr. 435/ 2006 privind descentralizarea administrativă;
- b) Legea nr. 215/ 2016 cu privire la tineret;
- c) Legea nr.270 /2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- d) Legea nr.181/ 2014 a finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale;
- e) Hotărârea Guvernului nr.951/2023 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de activitate al Centrului de Tineret;
- f) Ordinul ministrului finanțelor nr.208 din 24 decembrie 2015 privind clasificăția bugetară;
- g) Ordinul ministrului finanțelor nr.216 din 28 decembrie 2015 cu privire la aprobarea Planului de conturi contabile în sistemul bugetar și a Normelor metodologice privind evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar;

- h) Ordinul ministrului finanțelor nr.209 din 24 decembrie 2015 cu privire la aprobarea Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului.

Ca sursă de informare la elaborarea metodologiei au servit normele metodologice elaborate de Ministerul Finanțelor, practica locală privind finanțarea în baza performanței, precum și practica internațională privind finanțarea programelor ce susțin lucrul cu tinerii.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Elaborarea proiectului de act normativ este precedată de studiile efectuate în domeniul activității și finanțării centrelor de tineret, evaluarea instituțională acestora, precum și analiza datelor statistice privind programele/ serviciile prestate de centrele de tineret.

Prin adoptarea unei Metodologii-cadru de finanțare a centrelor de tineret, MEC urmărește câteva *finalități esențiale*, necesare pentru a depăși provocările actuale din sector și pentru a asigura o intervenție de calitate care să asigure sustenabilitatea, funcționalitatea și eficiența centrelor de tineret:

- crearea unui *cadru metodologic* bazat pe principii unice aplicabile în procesul elaborării bugetelor pentru finanțarea centrelor de tineret, în corespundere cu programele/serviciile prestate, indiferent de forma juridică de organizare;
- eliminarea deficiențelor și asigurarea respectării principiului transparenței în procesul de utilizare a banului public prin stabilirea scopurilor, obiectivelor și performanțelor, în corespundere cu necesitățile de dezvoltare instituțională;
- reglementarea modului de planificare bugetară în corespundere cu normele metodologice stabilite privind clasificarea bugetară, evidența contabilă și raportarea financiară în sistemul bugetar;
- asigurarea clarității conținutului propunerilor de buget, acordând în același timp suficiente garanții de eficiență, transparență și previzibilitate a acestora, conform clasificății bugetare pentru programele și activitățile pentru tineret;
- asigurarea unei *interconectări eficiente* a autorităților publice și instituțiilor publice de lucru cu tinerii în procesul de planificare a mijloacelor publice disponibile, având o abordare integrată și coerentă a politicilor de tineret la nivel local.

Prin urmare, Metodologia propusă se bazează pe următoarele criterii:

- a) stabilirea unei abordări unice la planificarea bugetelor pentru activitatea operațională, precum și a programelor și măsurilor aplicabile centrelor de tineret;
- b) asigurarea funcționării stabile și eficiente a centrelor de tineret prin planificarea eficientă și optimizarea alocării resurselor financiare care va produce o mai bună gestionare și utilizare a resurselor disponibile, asigurând o eficiență sporită a banului public în implementarea programelor de tineret;
- c) acoperirea cheltuielilor necesare pentru desfășurarea activității centrelor de tineret, inclusiv prin atragerea altor surse suplimentare de finanțare;
- d) determinarea cheltuielilor incluse în bugetul centrelor de tineret, în corespundere cu prevederile actelor normative în vigoare.

Proiectul reflectă etapele elaborării actului normativ, într-o consecutivitate logică, fiind structurat în 6 capitole:

Capitolul I. Dispoziții generale cuprinde obiectul de reglementare a acestuia, scopul și sfera de aplicare a Metodologiei-cadru;

Capitolul II. Modalitatea calculării cheltuielilor include formule generale și detaliate de estimare a costurilor, indiferent de sursa de finanțare ale acestora;

Capitolul III. Finanțarea activității centrelor de tineret prevede condițiile de finanțare a centrelor de tineret din surse publice;

Capitolul IV. Finanțarea programelor/serviciilor administrate de centrele de tineret prevede reguli, proceduri și cerințe pentru finanțarea centrelor de tineret, care explicit divizează tipurile de activități stabilite conform Portofoliul - tip de servicii/ programe ale centrelor de tineret, repartizate pe programe bugetare, cu indicarea codurilor respective din clasificăția bugetară;

Capitolul V. Executarea, monitorizarea și evaluarea bugetelor aprobate centrelor de tineret conține prevederi privind evidența și justificarea cheltuielilor utilizate din banul public;

Capitolul VI. Dispoziții speciale.

Anexele. Pentru uniformizarea practicilor de întocmire a propunerilor de buget, la proiectul de act normativ au fost expuse modele, sub formă tabelară, dezvoltate pentru a veni în ajutorul angajaților centrelor de tineret la elaborarea cererilor de finanțare per program:

Anexa nr.1: Cerere de finanțare per program/serviciu;

Anexa nr.2: Bugetul pentru finanțare (tipul cheltuielilor) conform clasificății bugetare.

Proiectul inițiat propune o *abordare clară și unificată*, pe de-o parte delimitând intervențiile în funcție de complexitatea activității centrelor, pe de altă parte, aducând claritate pe tipurile de cheltuieli și activități eligibile pentru activitățile cu tinerii. Aprobarea actului va oferi instituțiilor ce realizează sau finanțează activități de tineret instrumente și mecanisme necesare pentru a controla și monitoriza utilizarea resurselor financiare din banul public.

După cum s-a menționat, prevederile incluse în Regulamentul-cadru de activitate al Centrului de tineret (pct.15, cap. IV) aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 951/2023, servesc reper pentru identificarea măsurilor, care sunt în responsabilitatea centrelor de tineret și necesită acoperire financiară, în funcție de portofoliul-tip de servicii/ programe specifice centrelor:

- *activități de informare pentru tineri* – asigurarea accesului egal, în mod gratuit, la informații de calitate pentru tineri privind provocările, drepturile și oportunitățile de informare și de participare a acestora la diferite activități;
- *activități de participare a tinerilor* – încurajarea și sprijinirea participării tinerilor la procesele decizionale și democratice care îi vizează, precum și susținerea diferitelor forme și structuri de participare a acestora;
- *activități de voluntariat pentru tineri* – coordonarea participării tinerilor la activitățile de voluntariat prin asigurarea tuturor etapelor de integrare, orientare, stimulare și recunoaștere a rezultatelor dobândite atât individual, cât și în grup de către tinerii voluntari;
- *activități de susținere a creativității, spiritului antreprenorial și de dezvoltare a competențelor pentru viitor în rândul tinerilor* – acordarea sprijinului pentru dezvoltarea competențelor necesare și valorificarea potențialului, aptitudinilor și ideilor tinerilor conform tendințelor și intereselor de dezvoltare a acestora, inclusiv dezvoltarea abilităților antreprenoriale în rândul tinerilor;
- *activități de organizare a timpului liber și activităților pe interese* – crearea oportunităților pentru petrecerea utilă a timpului liber, descoperirea și promovarea tinerelor talente;
- *activități privind lucrul de tineret mobil* – prestarea serviciilor de tineret în afara sediului Centrului, inclusiv în aer liber, și pentru tinerii cu oportunități reduse, care poate fi realizat prin intermediul echipei mobile, al unui partener comunitar sau prin tehnologii informaționale;
- *activități de orientare și consiliere vocațională/profesională a tinerilor* – contribuirea la ghidarea în carieră a tinerilor, oferirea serviciilor de consiliere, orientare vocațională și sporirea oportunităților de cunoaștere și orientare pe piața muncii;
- *alte activități pentru tineri* – dezvoltarea unui nou serviciu/program în corespundere cu cerințele tinerilor, identificate prin sondaje și consultări, precum și în funcție de capacitățile instituționale și disponibilitățile fizice și tehnice ale Centrului.

Aceste activități necesită a fi repartizate pe „activități și subprograme bugetare”, cu stabilirea indicatorilor de performanță pentru evaluarea utilizării banului public și a valorii acestora la elaborarea propunerii de buget pentru anii viitori.

Potrivit clasificăției bugetare actuale, activitățile pentru tineret necesită a fi planificate conform codurilor clasificăției bugetare, după cum urmează:

- ❖ *Clasificația funcțiilor F1F2*
 - 0813 „Servicii pentru tineret;
- ❖ *Clasificația programelor P1P2*
 - 8603 „Tineret”;
- ❖ *Clasificarea activităților P3:*
 - 00394 „Întreținerea centrelor de tineret”;
 - 00239 „Dezvoltarea și promovarea activității de tineret”;
 - 00461 „Consolidarea structurilor reprezentative ale tinerilor”;
 - 00462 „Program de granturi pentru inițiativele tinerilor”;
 - 00463 „Prestarea serviciilor pentru tineret.

Norme/recomandări pentru fiecare din tipurile clasificăției bugetare enumerate supra, precum și alte detalii privind aplicarea clasificăției programelor pe componenta „Tineret”, pe care este axată Metodologia-cadru, sunt stipulate în ordinele Ministerului Finanțelor nr.117 din 11.08.2017 privind modificarea și completarea Clasificației bugetare aprobate prin ordinul nr.208 din 24 12.2015 cu privire la Clasificația bugetară.

În contextul celor expuse, Metodologia-cadru propune *modalități de calcul a cheltuielilor* pentru activitatea centrelor de tineret, cu aplicarea formelor corespunzătoare, descrise la capitolul II din Metodologia-cadru, pentru următoarele tipuri de cheltuieli:

- cheltuieli operaționale;
- cheltuieli de implementare a programelor/activităților planificate;
- cheltuieli de dezvoltare.

În consecință, ca și viziune privind efectele actului normativ, considerăm că aplicarea metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret va conduce la *crearea unui cadru unic, sistemic și sustenabil*, cu o *abordare complexă și uniformizată*, privind modul de elaborare a bugetelor centrelor, dar și modul de utilizare a resurselor financiare alocate de către autorități pentru realizarea acestora.

Bugetele pentru dezvoltarea și menținerea centrelor de tineret se vor aproba anual în funcție de necesitățile centrului de tineret, de unitățile de personal, aprobate de fondatori, de mijloacele disponibile, de programele naționale și locale în derulare. Aplicarea prevederilor Metodologiei de finanțare se extinde asupra tuturor surselor de finanțare a centrelor de tineret.

Proiectul propus spre aprobare își propune să:

- asigure transparența în utilizarea resurselor financiare alocate centrelor de tineret prin aplicarea instrumentelor de planificare a mijloacelor bugetare pe fiecare linie de buget;
- producă economii prin utilizarea corectă a cadrului normativ existent;
- creeze instrumente de monitorizare și evaluare a performanței în atingerea indicatorilor stabiliți, precum și utilizarea eficientă a resurselor financiare alocate pentru activitatea centrelor.

Finalitățile urmărite prin adoptarea actului respectiv rezidă în *crearea mecanismelor de suport flexibile în planificarea eficientă a resurselor pentru finanțarea centrelor de tineret*, racordate la necesitățile reale ale tinerilor, precum și introducerea de *instrumente de monitorizare a bugetelor și proiectelor finanțate*.

La rândul său, proiectul Metodologiei-cadru este un act normativ al MEC elaborat pentru aducerea în concordanță și asigurarea implementării prevederilor legale noi introduse prin Legea nr.249/2023 pentru modificarea Legii nr.215/2016 cu privire la tineret, realizării Hotărârii Guvernului nr.951/2023 (pct.5), precum și crearea cadrului normativ oportun pentru aplicarea prevederilor Regulamentului-cadru de activitate a Centrului de tineret (pct.54-57).

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Având la bază cadrul normativ ce reglementează principiile și obiectivele politicilor de tineret, inclusiv prevederile art.13 alin. (8) din Legea nr.215/2016 care statuează expres competența Guvernului de a aproba metodologia-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public, *opțiuni alternative nu pot exista*. La fel, luând în considerare problemele și deficiențele identificate (în cadrul exercițiului de analiză a situației actuale a centrelor de tineret, în contextul finanțării sectorului de tineret precum și evaluării nivelului de dezvoltare a acestora) care se propun a fi soluționate prin elaborarea proiectului actului normativ, se reliefează concluzia că, *nu există opțiuni alternative de intervenție*, alegerea putând fi realizată doar *între soluția de a elabora proiectul de act normativ* ce va stabili cadrul metodologic unitar pentru realizarea procedurii de planificare și eficientă a bugetelor centrelor de tineret și *în aceea de a nu se interveni*.

Opțiunea de „a nu face nimic”, care presupune lipsa intervenției normative, nu poate fi examinată și acceptată, deoarece poate atrage consecințe, atât din punct de vedere normativ, cât și din punct de vedere funcțional. Lipsa de intervenție a statului în acest sens poate cauza următoarele riscuri:

lipsa de transparență și predictibilitate în planificarea alocațiilor pentru finanțarea centrelor de tineret, întrucât fără criterii clare, finanțarea centrelor de tineret ar putea conduce la inegalități și la o distribuție și utilizare ineficientă a resurselor, afectând astfel incapacitatea funcțională a instituțiilor de lucru cu tinerii;

lipsa de disciplină financiară care conduce la variații mari între sumele alocate și cele executate, care conduc la irosirea banului public;

creșterea impactului negativ asupra tinerilor, deoarece neavând standarde clare de finanțare care să reflecte cu adevărat tendințele actuale de dezvoltare a programelor/serviciilor pentru tineri, multe centre nu au posibilitatea de a oferi servicii adecvate, care, ulterior ar putea fi sau chiar lichidate, afectând astfel dezvoltarea tinerilor și oportunitățile lor de educație informală/non-formală localitățile rurale;

neconformitatea cu standardele și convențiile internaționale, or fără un cadru normativ adecvat, Republica Moldova ar risca să nu se conformeze acordurilor și convențiilor internaționale privind drepturile tinerilor și educația nonformală.

Aceste variații se datorează mai multor factori, cum ar fi:

- elaborarea bugetelor pentru activitatea de tineret realizată de direcțiile finanțe, factorii de decizie din cadrul subdiviziunilor APL (educație, cultură) în gestiunea cărora se află centrele, fără implicarea centrelor de tineret, precum și a funcționarului public responsabil de domeniul tineretului, fapt ce cauzează cele mai multe impedimente în planificarea acțiunilor și bugetului pentru sectorul de tineret;
- proces de planificare defectuos și respectiv evaluarea intuitivă a costurilor necesare fără o evaluare reală a acestora, bazat pe evenimente și nu pe indicatori de impact asupra tinerilor, care determină nevalorificarea resurselor alocate și gestionarea ineficientă a acestora.

Respectiv, promovarea transparenței procesului bugetar la nivel local prin implicarea factorilor interesați va crea condiții pentru implementarea unui management bazat pe rezultate în cadrul autorităților locale, iar stabilirea unor indicatori de rezultat pe termen mediu și lung ar permite îmbunătățirea procesului de planificare și omogenizare a intervențiilor propuse.

Analiza tendințelor și evoluția bugetelor locale, evaluarea calității planurilor de activitate a centrelor de tineret locale, vor avea un impact pozitiv asupra bugetului local pentru sectorul de tineret.

Adoptarea unei metodologii-cadru de finanțare a centrelor de tineret este cea mai potrivită soluție pentru a asigura *standarde clare și uniforme de planificare, monitorizare și raportare a bugetelor alocate* de către autoritățile fondatoare. Aceasta va contribui la o mai bună coordonare și optimizare a resurselor, precum și la o creștere a calității și atractivității și extinderii programelor de tineret la nivel local și național, dar și va asigura sustenabilitatea instituțiilor de lucru cu tinerii.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor actului normativ nu au impact asupra sectorului public și nu generează impacturi structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice locale, precum și nu solicită întreprinderea a careva acțiuni de reformă structurală sau instituțională sau alocări de mijloace financiare suplimentare, decât cele planificate în bugetele locale și /sau centrale după caz.

Adoptarea actului normativ va conduce la realizarea pe deplin a funcțiilor de bază ale autorităților locale în ce privește organizarea și coordonarea procesul de gestionare a instituțiilor de lucru cu tinerii și va asigura, totodată, cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor publice de interes local ce țin inclusiv de dezvoltarea serviciilor calitative și promovarea în teritoriu a politicilor de tineret, precum și modul de desfășurare a acestora.

Aplicarea prevederilor Metodologiei-cadru ar putea avea mai multe impacturi benefice asupra sectorului public, cum ar fi:

1) Eficientizarea resurselor

Or, o metodologie clară poate contribui la alocarea mai eficientă a resurselor financiare, asigurând astfel ca fondurile alocate pentru finanțarea centrelor de tineret să fie distribuite în funcție de nevoile reale ale tinerilor și de prioritățile centrului;

2) Creșterea transparenței

Stabilirea unor criterii transparente și obiective pentru finanțarea centrelor poate îmbunătăți încrederea tinerilor, fondatorilor, precum și partenerilor de dezvoltare/implementare, în modul în care sunt gestionate fondurile publice/ inclusiv a donațiilor, fapt ce poate contribui la reducerea riscului de corupție, gestionare inefficientă sau favoritism în alocarea resurselor;

3) Îmbunătățirea calității serviciilor

Prin definirea unor standarde clare de finanțare în bază de performanță, în corespundere cu criteriile stabilite în Metodologia-cadru, autoritățile locale pot încuraja centrele de tineret să dezvolte și să ofere programe și servicii de calitate, care să răspundă mai bine nevoilor tinerilor, precum și să asigure sustenabilitatea acestora pe termen lung, asigurând continuitatea proiectelor și programelor chiar și în perioadele de constrângeri bugetare;

4) Dezvoltarea comunitară

Centrele de tineret joacă un rol important în dezvoltarea comunităților locale, oferind tinerilor spații sigure și programe care promovează educația, sănătatea și participarea civică. Finanțarea adecvată a acestora va contribui la prevenirea problemelor sociale și la dezvoltarea capitalului uman pe termen lung;

5) Creșterea nivelului de implicare a tinerilor

Prin asigurarea unei finanțări adecvate și sustenabile, autoritățile locale pot facilita implicarea activă a tinerilor în viața comunității. Aceasta poate include participarea în procese decizionale la nivel local, voluntariat și alte forme de implicare civică;

6) Coordonare interinstituțională eficientă și interconectare sporită

O abordare metodologică privind finanțarea centrelor de tineret poate *facilita coordonarea între diferitele niveluri de guvernare* (local, regional, național), alte entități cu competențe tangibile în domeniul tineretului, cât și colaborarea între diferiți actori din ecosistemul de tineret. Autoritățile locale, organizațiile de tineret și alți parteneri vor conlucra împreună pentru a asigura îmbunătățirea continuă a serviciilor oferite tinerilor, contribuind astfel la o abordare integrată și coerentă a politicilor de tineret.

Reieșind din cele relatate, implementarea Metodologiei-cadru poate avea un impact pozitiv asupra sectorului public, contribuind la o planificare și utilizare mai eficientă a resurselor destinate activității de tineret și o îmbunătățire semnificativă a calității serviciilor prestate, determinată de o serie de schimbări și ajustări în modul de funcționare și gestionare a centrelor de tineret.

Prin implementarea metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret, efectele prognozate asupra sectorului public pe termen scurt includ *ajustarea procedurilor interne și asigurarea transparenței în procesul de planificare și valorificare a banului public în prestarea serviciilor pentru tineri*. Pe termen

mediu și lung, se preconizează *optimizarea proceselor administrative, ceea ce va contribui la eficientizarea activităților centrelor de tineret* și la creșterea încrederii publicului în sistemul de promovare și implementare a politicilor de tineret.

În concluzie, implementarea prevederilor metodologiei-cadru va aduce multiple beneficii sectorului public, îmbunătățind calitatea și eficiența serviciilor oferite tinerilor, prin profesionalizarea resurselor umane și o gestionare mai transparentă și responsabilă a resurselor publice.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Metodologia elaborată nu impune condiții ce țin de crearea centrelor de tineret sau stabilirea stărilor de personal obligatorii. Proiectul cuprinde doar reglementări care au ca scop instituirea unui cadru metodologic unitar pentru realizarea procedurii de finanțare a centrelor de tineret din fondurile bugetelor locale și cele centrale (după caz), asigurând astfel o abordare clară și transparentă a procesului de utilizare a banului public prin stabilirea scopurilor obiectivelor și performanțelor.

Suplimentar, proiectul reglementează modul eficient de utilizare a mijloacelor financiare alocate, nu și alocarea suplimentară a resurselor pentru realizarea acestora. Fondatorul, după caz, poate alocă mijloace financiare suplimentare necesare pentru realizarea programelor de tineret, precum și pentru dezvoltarea și extinderea infrastructurii centrelor, de comun acord cu părțile interesate.

Respectiv, proiectul *nu conține reglementări cu impact asupra bugetului public național sau a unor componente ale acestuia*. Finanțarea activităților, programelor și proiectelor pentru tineret se va efectua în limita alocațiilor financiare prevăzute în bugetele anuale ale autorităților administrației publice centrale și locale existente.

Aprobarea prezentei metodologii-cadru va facilita procesul de planificare corectă și ținută a bugetului auster al autorităților locale dedicat tineretului, totodată, va contribui la dezvoltarea capacităților centrelor de tineret în elaborarea eficientă a bugetelor, inclusiv *pentru atragerea altor surse suplimentare de finanțare non bugetare* pentru realizarea proiectelor pentru tineri.

Subsidiar, potrivit art.12 din Legea nr.215/2016, crearea și susținerea financiară a centrelor de tineret în comunitatea administrată, în limitele bugetului disponibil, este *competența* autorităților administrației publice locale și, respectiv, Fondatorul asigură dezvoltarea, finanțarea și funcționarea centrelor de tineret, fie în mod autonom, fie prin asociere cu alte autorități, precum și prin colaborare cu organizații necomerciale și cu agenți economici din țară și din străinătate (potrivit art. 13 alin. (3) din Legea nr.215/2016).

Acest aspect *asigură o diversificare a surselor de finanțare*, contribuind astfel la sustenabilitatea financiară a centrelor de tineret. Respectiv, *exercițiul de planificare eficientă a bugetelor centrelor de tineret se încadrează în activitatea funcțională a acestora și nu necesită cheltuieli*.

În concluzie, implementarea metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret se încadrează în activitățile funcționale ale centrelor de tineret și responsabilitatea autorităților publice locale care au calitatea de fondator și nu necesită alocări bugetare suplimentare din bugetul public național sau din alte componente din cadrul acestuia. Asigurarea unui proces eficient de planificare a bugetelor pentru finanțarea centrelor de tineret vor optimiza utilizarea resurselor disponibile ale autorităților locale pentru activitatea de tineret și vor contribui la o mai bună planificare și creșterea eficienței și calității serviciilor oferite tinerilor, fără a impune costuri suplimentare semnificative.

Totodată, prin stabilirea unor criterii clare pentru elaborarea bugetelor centrelor de tineret se va asigura o utilizare eficientă a resurselor disponibile, reducând astfel risipa și asigurând o eficiență sporită în implementarea programelor de calitate pentru tineri.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Prevederile proiectului nu se răsfrâng asupra activității de întreprinzător.

4.4. Impactul social

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

În condițiile pct.13 sbp.9) din Regulamentul-cadru de activitate al Centrului de tineret, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.951/2023, centrul de tineret asigură protecția datelor cu caracter personal ale angajaților, beneficiarilor și voluntarilor, inclusiv a confidențialității acestora, potrivit Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Suplimentar, centrele de tineret sunt obligate să dețină Registrul de evidență a tinerilor care beneficiază de activitățile centrului de tineret. Complementar, centrele de tineret colectează date cu caracter personal ale tinerilor pentru a evalua eficiența programelor și serviciilor oferite. Aceasta implică necesitatea unui cadru de protecție a datelor, asigurându-se că informațiile personale sunt gestionate conform normelor de protecție a datelor stabilite de legea prenotată.

De menționat, că la colectarea datelor personalul centrelor de tineret va ține cont de art. 12 al Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal care prevede că în cazul colectării datelor de la subiect operatorul este obligat să-i furnizeze informațiile privind:

- a) destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor cu caracter personal;
- b) existența drepturilor de acces la date, de intervenție asupra datelor, precum și condițiile în care acestea pot fi exercitate.

Gestionarea corectă a datelor cu caracter personal este esențială pentru protejarea drepturilor tinerilor. Centrele de tineret vor putea contribui la dezvoltarea armonioasă și echitabilă a tinerilor din comunitățile lor prin asigurarea următoarelor măsuri în domeniul protecției datelor cu caracter personal:

- să adopte politici clare privind confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal pentru a proteja datele personale ale tinerilor beneficiari ai serviciilor, să implementeze tehnici care să se asigure că doar personalul autorizat are acces la informațiile sensibile;
- să fie transparente cu privire la tipurile de date colectate, scopurile colectării și modul în care aceste date vor fi utilizate. Tinerii și părinții lor (în cazul minorilor) trebuie să fie informați și să își dea consimțământul în cunoștință de cauză pentru colectarea și prelucrarea datelor lor personale;
- să asigure instruirea în mod adecvat a personalului angajat în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal, pentru conformitate cu reglementările legale și pentru a proteja drepturile tinerilor.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Potrivit prevederilor pct.14 din Regulamentul-cadru de activitate a Centrelor de tineret, aprobat prin HG nr. 951/2023 Centrul oferă asistență tuturor tinerilor și familiilor tinere, inclusiv celor din grupurile vulnerabile, etnice, marginalizate și cu oportunități reduse, în accesarea serviciilor și exercitarea/apărarea drepturilor individuale și/sau colective. Respectiv Metodologia-cadru elaborată va încuraja centrele de tineret să includă în programele lor activități și inițiative care promovează egalitatea de gen, cum ar fi campanii de conștientizare, sesiuni educative despre drepturile omului, sau programe care abordează stereotipurile de gen.

Totodată, în analiza impactului social al noilor prevederi poate să se evidențieze, chiar și indirect, aspectul în care acestea influențează în mod diferit echitatea și egalitatea de gen. La prima vedere, prevederile proiectului nu au impact asupra echității și egalității de gen, deoarece doar stabilesc instituirea unui cadru metodologic unitar pentru realizarea procedurii de finanțare a centrelor de tineret, însă pe parcursul realizării proceselor operaționale aferente organizării și funcționării centrelor de tineret, pot influența echitatea și egalitatea de gen prin modul în care sunt planificate și implementate.

În acest context, putem reliefa următoarele aspecte ce pot influența echitatea și egalitatea de gen, care se poate manifesta prin:

alocarea inechitabilă a resurselor care să asigure finanțarea centrelor de tineret în funcție de nevoile specifice ale diferitelor grupuri de tineri;

accesul limitat la resurse și servicii pentru anumite grupuri de tineri;

reprezentarea în structuri de decizie (membru a consiliului consultativ al centrului, grupuri de lucru, grupuri de inițiativă etc.);

acces limitat la pregătirea profesională;

condiții neechitabile la angajare și condițiile de muncă în cadrul centrelor de tineret.

Astfel, pentru respectarea echității și egalității de gen, managementul centrului de tineret se va îngriji ca aspectele legate de echitatea și egalitatea de gen să fie incluse în actele organizatorice precum politici/proceduri interne ale Centrului de tineret, fișe de post etc., fiind întreprinse următoarele măsuri:

- asigurarea unui acces egal la toate programele de tineret, indiferent de gen, prin distribuirea echitabilă a resurselor și fondurilor pentru a sprijini activitățile și inițiativele care promovează egalitatea de gen.

- sensibilizarea și instruirea personalului centrelor de tineret prin organizarea de sesiuni de formare pentru a crește conștientizarea și înțelegerea problemelor de gen;

- invitarea și promovarea rolurilor model din diverse genuri în cadrul programelor de tineret pentru a inspira și încuraja tinerii să aspire la diverse cariere și roluri sociale; organizarea de evenimente și activități care să evidențieze realizările femeilor;

- implementarea de politici de angajare care să promoveze și să asigure o reprezentare echilibrată în toate nivelurile organizaționale, crearea unui mediu de muncă incluziv care să sprijine echitatea și să prevină discriminarea de gen, inclusiv prin măsuri de conciliere a vieții profesionale cu cea personală; evaluarea și ajustarea diferențelor salariale de gen și combaterea discriminării la locul de muncă.

Implementarea acestor măsuri va contribui la crearea unui mediu incluziv și echitabil în cadrul programelor de tineret, promovând astfel o societate mai justă și egalitară, cu condiția că centrele de tineret

pot deveni spații incluzive, care promovează drepturile și oportunitățile egale pentru toți tinerii, indiferent de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu se aplică.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Proiectul nu conține norme de armonizare a legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Conform cerințelor procedurale stabilite în Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018 a fost asigurată publicarea pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării a anunțului cu referire la inițierea elaborării proiectului hotărârii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituții de drept public: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11853.

Pentru asigurarea unei abordări complexe, participative în procesul de dezvoltare a cadrului normativ, inclusiv în plan de aplicare a acestuia, proiectul a fost consultat în cadrul Ședinței grupului de lucru cu participarea reprezentanților MEC, Agenției Naționale pentru Dezvoltarea Programelor și Activității de Tineret și reprezentanții centrelor de tineret, altor părți interesate (04.07.2024), totodată fiind expedit autorităților publice fondatoare spre consultare prealabilă.

7. Concluziile expertizelor

Nu este aplicabil la etapa de înregistrare a proiectului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Pentru implementarea prevederilor proiectului nu este necesar modificarea, abrogarea sau elaborarea unor acte normative

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Adoptarea actului normativ pentru stabilirea cadrului metodologic unitar pentru realizarea procedurii de finanțare a programelor centrelor de tineret din fondurile bugetelor locale este unul necesar, deoarece va asigura realizarea funcțiilor privind organizarea și coordonarea procesului de planificare și monitorizare a activității centrelor de tineret, fapt care va genera un impact pozitiv și sustenabil asupra tinerilor.

Adoptarea și aplicarea unui mod eficient și participativ de planificare și utilizare a mijloacelor financiare alocate centrelor de tineret conform metodologiei-cadru necesită o coordonare strânsă între autoritățile locale și centrele de tineret, cu implicarea activă a actorilor interesați. Asigurarea resurselor necesare pentru activitatea centrelor, formarea profesională și monitorizarea continuă a activității vor fi esențiale pentru succesul acestui exercițiu, contribuind la eficientizarea managementului instituțional și financiar al instituției precum și la îmbunătățirea serviciilor pentru tineri.

Astfel, pentru a atinge obiectivele trasate la elaborarea proiectului, atribuțiile instituțiilor implicate în procesul de planificare a resurselor financiare pentru centrele de tineret sunt delimitate conform competențelor stabilite de cadrul normativ în domeniul politicilor de tineret de a *asigura instituirea mecanismului de planificare*, având la bază programe cu scopuri, obiective și indicatori de evaluare a performanței acestora.

Organizarea nemijlocită a procesului de planificare și aprobare a bugetelor centrelor de tineret ține de competența autorităților publice locale fondatoare. Suplimentar este de menționat că, în corespundere cu prevederile Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală și ale Legii nr.435/2006 privind descentralizarea administrativă, competența asupra problemelor tinerilor aparține autorităților locale, deoarece face parte din domeniile proprii de activitate ale autorităților publice locale.

Potrivit art.12 alin. (1) din Legea nr.215/2016 cu privire la tineret, autoritățile administrației publice locale promovează în teritoriu politicile de tineret și coordonează implementarea lor, fapt ce demonstrează în mod indubitabil că, competențele de bază cu privire la problemele tinerilor aparțin în ultimă instanță - autorităților administrației publice locale de nivelul întâi și de nivelul al doilea, precum și entităților subordonate responsabile de domeniul tineretului.

La nivelul autorităților administrației publice locale procedura de planificare a bugetelor centrelor de tineret este asigurată de către personalul responsabil în acest sens din cadrul centrelor în coordonare cu entitatea autorităților locale de nivelul întâi sau al doilea, care exercită calitatea de fondator al centrelor.

În acest sens, pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ vor fi întreprinse următoarele măsuri:

organul executiv al administrației publice locale de nivelul întâi sau de nivelul al doilea, care exercită calitatea de fondator al Centrului, va adopta dispoziția privind inițierea procesului de planificare a bugetelor instituțiilor de lucru cu tinerii, în condițiile circularei privind elaborarea proiectelor bugetelor locale anuale, cu aportul nemijlocit al subdiviziunilor financiare, centrelor de tineret, precum și entităților subordonate responsabile de domeniul tineretului;

Centrul de tineret, în termenul stabilit, are obligația de a asigura un proces care implică mai multe etape, menite să asigure alocarea eficientă și transparentă a resurselor financiare, înainte de planificarea bugetului, cum ar fi: (i) analiza situației actuale a necesităților Centrului și efectuarea unei evaluări a nevoilor tinerilor din comunitate (*aceasta poate include sondaje, consultări publice, analiza datelor existente, focus grupuri cu beneficiarii etc.*); (ii) Stabilirea, pe baza analizei, a obiectivelor anuale și indicatorilor de performanță ale Centrului, care vor include activități educative, culturale, și alte inițiative destinate tinerilor); (iii) elaborarea proiectului de buget și estimarea costurilor necesare pentru realizarea obiectivelor stabilite, care vor include *cheltuieli operaționale* (salarii, întreținere, utilități), *cheltuieli pentru activități și proiecte specifice*, și *eventuale investiții în infrastructură*; (iv) identificarea surselor de finanțare, care pot include fonduri alocate de la bugetul local, fonduri guvernamentale, finanțări nerambursabile (granturi), sponsorizări, și alte surse externe, neinterzise de lege; (v) consultarea proiectului de buget cu părțile interesate, inclusiv cu comisiile de ramură din cadrul consiliilor locale, reprezentanți ai tinerilor, organizații non-guvernamentale și alte entități relevante, pentru a reflecta mai bine nevoile tinerilor și prioritățile centrului de tineret; (vii) elaborarea și înaintarea către fondator (consiliul local) a propunerilor de buget care să reflecte îmbunătățirea calității serviciilor pentru tineri, soluționarea problemelor din cadrul centrelor, propuneri de optimizare a managementului centrelor de tineret, inclusiv de introducere a unor modificări în planurile de acțiuni stabilite pe termen mediu, etc.

Organul deliberativ al administrației publice locale va examina propunerea de buget, cu o justificare detaliată a acestuia care va include o descriere a obiectivelor, a priorităților, și a estimărilor de cheltuieli, și, după dezbateri, va aproba sau respinge proiectul de buget înaintat spre aprobare. Consiliul local, după caz, poate solicita centrelor clarificări sau modificări/ajustări, după care, consiliul votează pentru aprobarea bugetului. După aprobarea de către consiliul local, bugetul devine oficial și este inclus în bugetul general anual al autorității locale. Acest lucru permite centrelor de tineret să acceseze fondurile necesare pentru implementarea activităților planificate.

Bugetele pentru dezvoltarea și menținerea centrelor de tineret se vor aproba anual în funcție de necesitățile funcționale ale centrului de tineret, de unitățile de personal aprobate de consiliile locale, în limita mijloacelor disponibile și se vor implementa conform bugetului aprobat. Pe parcursul anului execuția bugetului este monitorizată, la rândul lor centrele de tineret raportează periodic autorităților locale cu privire la utilizarea fondurilor și progresul în atingerea obiectivelor și indicatorilor stabiliți.

Pentru a evalua impactul activităților desfășurate de centrele de tineret se va efectua o monitorizare a executării bugetului, inclusiv colectarea datelor statistice privind serviciile/programele realizate, care vor contribui la identificarea eventualelor deficiențe și la ajustarea planificării pentru anul următor și asigura o planificare și o utilizare eficientă a resurselor financiare, contribuind la dezvoltarea și susținerea centrelor de tineret în beneficiul tinerilor, dar și comunităților locale în ansamblu.

Ministru

Dan PERCIUN

Nr. 06/1-09/6197 din 17 09 2024

Cancelaria de Stat

Ministerul Educației și Cercetării remite în adresa Cancelariei de Stat **cererea de înregistrare** a proiectului de act normativ pentru aprobarea *Metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public*, pentru a fi prezentat în cadrul ședinței secretarilor generali ai ministerelor.

Nr. /crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea Metodologiei-cadru de finanțare a centrelor de tineret cu statut de instituție de drept public
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Educației și Cercetării
3.	Justificarea depunerii cererii	Elaborarea actului normativ este condiționată de punerea în aplicare a prevederilor art.13 alin. (8) din Legea nr.215/2016 cu privire la tineret, pct. 5 din Hotărârea de Guvern nr. 951/2023 și pct.54-57 din Regulamentului-cadru de activitate a Centrului de tineret, aprobat prin aceeași Hotărâre.
4	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	Proiectul este inițiat în scopul executării acțiunii specifice nr.466 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin HG nr.887/2023, precum și în vederea implementării obiectivelor și priorităților stabilite în Strategia de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030”, care stabilește sistemul de acțiuni și sarcini pentru factorii de decizie în autoritățile și în instituțiile cu atribuții în domeniul de tineret. Necesitatea elaborării proiectului rezultă din <i>Acțiunea nr.1.1.1.1. Revizuirea și aprobarea cadrului normativ și regulator privind organizarea și funcționarea centrelor de tineret, stabilită pentru realizarea Obiectivului specific 1.1. Creșterea până în anul 2026 a numărului de programe calitative și incluzive dedicate tinerilor, realizate prin intermediul centrelor de tineret de către lucrători de tineret cu competențe validate, trasate în Planul de acțiuni pentru realizarea obiectivelor Programului privind implementarea Strategiei de dezvoltare a sectorului de tineret „Tineret 2030” pentru anii 2023-2026, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.168/2023.</i>

5.	Lista autorităților și instituțiilor a căroră avizare este necesară	Ministerul Finanțelor Ministerul Muncii și Protecției Sociale Congresul Autorităților Publice Locale Consiliul Național al Tineretului din Moldova
6.	Termenul limită pentru depunerea avizelor/ expertizelor	10 zile lucrătoare
7.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Larisa Macarenco, consultant principal, Direcția politici în domeniul tineretului Tel contact: (022) 820-866 E- mail: larisa.macarenco@mec.gov.md
8.	Anexe	1. Proiectul Hotărârii de Guvern (12 file) 2. Nota de fundamentare la actul normativ (12 file)
9.	Data depunerii cererii	
10.	Semnătura	

Ministru

Dan PERCIUN

*Larisa Macarenco,
consultant principal
Tel: (022) 820-866*